МОНООГ ЛЭ МАНАЙ ОКТЯБРЬ!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...най 1921 онһой ...рhэ 21-hээ гарана | № 261 (14372) | 1976 оной ноябриин 7, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

...МЖАЛТА ТҮГЭС ...ЛХАМУУД

...у Октябрь. Эгсэ табин юһэн жэлэй саада тээ Вла...р Ильич Ленинэй сэсэ мэргэн һургаалаар, Коммунис ...ин ударидалгаар России хүдэлмэришэд, таряашад ...лизмын дарлалтата байдалые үндэһөөрнь һандар... түби дээрэ анха түрүүшынхеэ засаг түрэеэ баа...сэтэ гартаа абаа бэлэй. Ингэжэ Агуу Октябрь ... арад зондо аза жаргал асаржа, гэгээн гэрэлтэ ...лизмын шэнэ үе шатын эхи бүмбэрсэг дэлхэй дээ...һан түүхэтэй.

...арта совет арад, бүхы дэлхэйн түрүү үзэлтэй хүн ...тэн Агууехэ Октябриин социалис революциин илан ...аар 59 жэлэй ойе — өөһэдынгөө эгээн хүндэтэй, ... бодолдо эгээн дүтын һайндэрые баяр баясхалан...ар мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна.

...жэлнай онсо илгаатай — манай Ленинскэ пар... XXV съездын жэл. Тиимэһээ совет оронойманай ...ад Октябриин һүр жабхаланта һайндэрые партиин ...съездын баталһан түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодо...рэнь бэелүүлжэ байһан, шэн зоригто ажалай шэнэ ...ануудай оршон байдалда угтажа байна.

...КПСС-эй ЦК-гай һая боложо үнгэрһэн Октябриин ..., СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сессиин ...лнууд соо парти ба арадай байгша ондо хэһэн ...эриин дүнгүүд, XXV съездын шиидхэбэринүүдые ... бэелүүлхэ саашанхи хараа замууд, онол арга... гүн гүнзэгыгөөр тодорхойлогдоһон байна.

...эрһэн 59 жэлэй хугасаа соо Эхэ оронойманай түхэл ... үндэһөөрөө хубилаа. Арадай ажахын бүхы һалба...дта үйлэдбэриин хүсэнүүд түүхэдэ үзэгдөөгүй ехээр ... Арад зонойманай ажаһуудал баян дэлгэр, гоё һай...гтой дорюун болонхой.

...нгаяа ажалай ехэ амжалтанууд арбадахи табан жэ...түрүүшын жэлдэ туйлагдаа. Байгша оной юһэн һарын ... бүхыдөө промышленна продукци үйлэдбэрилгэ ... түсэбэй ёһоор 4,3 процентээр ургаха байгаа һаа, ... дээрээ 4,8 процентдэ хүргэгдөө. Арадай хэрэглэм...эд бараа гаргаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэб. Хэдэн ...рд түхэригэй промышленна продукци түсэбһөө ... бүтээн гаргагдаба. Оронойманай хүдөө ажахын хү...лэгшэд энэ жэлдэ гайхамшагта амжалтануудые ... Манай гүрэнэй түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ ургаса ху...абагдаа. Мал ажалай ашаг шэмэ жэлһээ жэлдэ ...ритаи һайнаар дээшэлнэ.

...Эхэ оронойнгоо бүхы арадуудтай хамта, манай ... республикын ажалшад түсэбтэ даабаринуудаа ... социалис уялгануудаа амжалтатай һайнаар дүүр... байһан тухайгаа омог баяртайгаар элидхэнэ. Агуу ...бриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн үргэн ехэ социалис ...өөндэ манай хүдэлмэришэд, таряашад эршэмтэй ... хүдэлжэ, ажалай үндэр бүтээсэ туйлаа.

...алис мүрысөөнэй манлайда республикымнай тү... предприятинууд жагсанхай. Тэдэнэй дунда Хяагтын ...ово-шпатово уурхай, «Теплоприбор», «Бурятсель...» Элхиин авто-заһабарилгын заводууд, Зэдын воль...молибденэй комбинат, Галуута-Нуурай шахта, Бай...леспромхоз, Бага-Холбоолжоной нүүрһэнэй уур..., Буряадай мебель болон модо болбосоруулгын ком..., мүн бусад олон промышленна предприятинууд ...ынгаа түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, ашаг үрэтэй, эрхим ...ай ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

...публикымнай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй ... амжалтанууд хүн бүхэнэй зүрхэ сэдьхэл бал... Сагай уларилай хэды хүндэ хүшэр байбашье. ... совхозуудаймнай таряашад, малшад үндэр баян ...хуряажа абаа, ниитын малда бардам хүрэхэ тэжээл ... адууһа малайнгаа тоо толгой олошоруулжа, ашаг ... улам дээшэлүүлээ. Бэшүүрэй, Мухар-Шэбэрэй ...д, Яруунын, Захааминай малшад. Кабанскын, ...алиин һаалишад, Зэдын, Хэжэнгын хонишод — ...дэлгэр Буряад оронойманай хүдөө нютагуудай бүхы ...ад эршэтэ габшагай ажалаараа эрхим дүнгүүдые ..., байгша оной түсэбтэ даабаринуудые сүм дүүр... тула хүсэл оролдолгоо, мэргэжэл шадабаряа гүй...юулжа байнхай.

...зоной һуудал байдал үдэр хоногой ошохо тума ...жаржа, баян дэлгэр болоно. Түрэл республикы...рдэм наукын, соёл гэгээрэлэй, литература, искусст...йлаи ехээр хүгжэн бадарһаниинь гансашье манай ...па бэшэ, харин холо ойрын хизаар оронуудаар мэ... болонхой.

...нэй дэлхэйн бүхы хүгжэлтэ хадаа ленинизмын ...ай түүхэтэ зүб байһанай, тэрэнэй революционно ... хубилгахы түгэс хүсэтэй байһанай эли тодо гэр...н болоно.

... гадаадын политикын амжалтанууд бүхы пар..., КПСС-эй ЦК-гай, Л. И. Брежнев түрүүтэй тэрэнэй ...юрогой зохёон байгуулхы хүдэлмэриин үрэ дүн ...жэ совет арад зүрхэ сэдьхэлээ ханангхар, баяр ...антайгаар тэмдэглэнэ.

...өдэр Агуу Октябриин ойн баярые һайндэрлэжэ бай... оронойманай ажалшад өөһэдынгөө асари ехэ туйлал...аар омогорхохол ёһоороо омогорхоно. Энээнтэй хам...нгаа, гүрэн түрынгөө хараалһан түсэб зорилго... нэгэн һаналтайгаар, хани халуунаар һайшаажа, ... хүсэндэнь хүргэхэ, ашаг үрын болон эрхим ша... табан жэлдэ экономикоёо болон соёл культураяа ...ань улам дэбжээхэ хүсэд дүүрэн зоригжолтой бай...лирхэйлнэ.

...ай орон Агууехэ Октябриин социалис революциин ... ойн жэлдэ хүсэ шадалайнгаа һалбаран мандажа ... үе сагта оробо. Ленинэй хараа шугамаар, Октяб...рой замаар түгэс амжалтатай, урма зоригтой ком... тээшэ дабшахамнай дамжаггүй.

...дэлхэйн түүхын шэнэ үе шата — дэлхэйе рево...о ёһоор шэнэдхэхэ, капитализмһаа социализмда ... шатые нээһэн Агууехэ Октябрь мандаха бол-

ЛЕНИНЭЙ ТУГ ДОРО— ШЭНЭ ИЛАЛТАНУУД ТЭЭШЭ

Совет арад КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдээр тодорхойлогдоһон асари ехэ зорилгонуудые дүүргэхэ гэһэн зориг түгэс, зохёон байгуулхы ажалай оршон байдалда Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойе угтаба. Манай түсэбүүд — партиин ба арадай бата нэгэдэлэй бодото гэршэнь болоно. Һайндэрэй урда тээхэнэ боложо КПСС-эй ЦК-гай Пленум, СССР-эй Верховно Соведэй сесси дурсагдаһан ушарые эли тодоор дахинаа лаблан баталаа. Бүри һайнаар хүдэлмэрилхэ, ехэ ашаг үрэтэйгөөр хүдэлмэрилхэ гэһэн КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй уряае Соведүүдэй ороной ажалшад ехэтэ һайшаан угтаа. Хүдэлмэришэд, колхозникууд, ажалша интеллигенци ажалай алдарта амжалтануудаар, бүхы нөөсэ, арга боломжонуудаа бодото хэрэгүүд болгон, партиингаа уряада харюусана. Үргэнөөр дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй, энэ жэлэй ажалай үрэ дүнгүүдһээ харахада, арбадахи табан жэлэй түсэбүүдэй амжалтатайгаар дүүргэгдэхэнь эли болоод байна.

Эб найрамдалай түлөө саашанхи тэмсэлэй программые манай партиин сэхэ шууд бэелүүлжэ байһан ушар, уласхоорондын үргэн харилсаа холбоон амгалан тайбан зохёон байгуулхы ажал эрхилхэ аятай зохид арга боломжонуудые хангаа. Энэ талаар Ленинскэ партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй, ЦК-гай Политбюрогой, нүхэр Л. И. Брежневэй аша габьяануудые совет арад омогорхолтойгоор тэмдэглэнэ.

Үйлэдбэриин түрүүшүүл, эрдэм болон соёлой ажал ябуулагшад, министерствэнүүдэй ба албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэд, Москва шадархи нютагуудай ажалшад ноябриин 5-да Кремль дэхи Съездүүдэй ордон дотор суглараба. Агууехэ Октябриин Социалис революциин 59 жэлэй ойдо зорюулагдаһан, Москва хотын ажалшадай депутадуудай Соведэй, КПСС-эй городской комитедэй баярай суглаан эндэ болоо.

Нүхэд Л. И. Брежневые, Ю. В. Андроповые, В. В. Гришиниие, А. А. Громыкые, А. П. Кириленкые, А. Н. Косыгиниие, Ф. Д. Кулаковые, К. Т. Мазуровые, А. Я. Пельшые, Н. В. Подгорные, М. А. Сусловые, Д. Ф. Устиновые, П. Н. Демичевые, Б. Н. Пономаревые, М. С. Соломенцевые, И. В. Капитоновые, В. И. Долгих, К. Ф. Катушевые, М. В. Зимяниниие, К. У. Черненкые, Я. П. Рябовые суглаанда хабаадагшад нэрьемэ, удаан замхашагүй альга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэнэрэй орлогшонор, СССР-эй Верховно Соведэй Палатануудай түрүүлэгшэнэр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүд, Коммунис партиин ветеранууд, ниислэл хотын Соведүүдэй, партийна ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй летчигууд космонавтнар, Москвагай солото хүнүүд президиумдэ мүнлэ һууба.

Ордоной зал дотор — социалис оронуудай залуушуулай холбоонуудай хүтэлбэрилэгшэд, гадаадын бусад айлшад, гадаадын дипломадууд байба.

Баярай суглаае Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ В. Ф. Промыслов нээгээ.

«Коммунизмда зорһон замые Агууехэ Октябриин наран гэрэлтүүлнэ» гэһэн элидхэл КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Ф. Д. Кулаковой хэхэдэнь, суглаанда хабаадагшад тон халуунаар угтаба. Элидхэл ехэ анхаралтайгаар шагнагдаһан, олон удаа альга ташалгануудаар угтагдаһан байна. **(Тус элидхэл манай газетын ноябриин 8-най номерто тунхаглагдаха).** Баярай суглаан дүүрээд. Советскэ Союзай Гүрэнэй Гимнын аялга зал соо хангинан зэдэлбэ.

Ехэ амжалтатайгаар үнгэрһэн, һайндэрэй концертые Коммунис партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд хараа.

* * *

Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанууд союзна республиканудай ниислэлнүүдтэ, ороной бусад городуудта болобо.

(ТАСС).

СССР-эй ОБОРОНЫН МИНИСТРЭЙ АМАРШАЛГА

Совет арад, тэрэнэй сэрэгшэд, аха дүү социалис оронуудай ажалшад, бүхы түрүү хүн түрэлтэн Агууехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойе мүнөөдэр баярай оршон байдалда тэмдэглэжэ байна.

Партиин XXV съездын хараалһан эб найрамдалай, уласхоорондын харилсаа холбооной түлөө, арадуудай сүлөөтэ, бэеэ дааһан байдалай түлөө саашанхи тэмсэлэй программые КПСС-эй ЦК, Советскэ правительство шэн оролдосотойгоор, сэхэ шууд бэелүүлнэ. Советскэ Союз аха дүү социалис оронуудтай, амгалан тайбан байхые хүсэдэг бүхы хүсэнүүдтэй хамта уласхоорондын шахардуу байдалай һуларалгые саашадань улам гүнзэгырүүлхэ, ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондын тэншэ эрхэтэ харилсаа холбоо батадхахын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Гэхэ зуура, ээрхэг, хархис һанаашалгануудаа империалистнуудай арсаагүй байһыень мартажа болохогүй. Дайн байлдаа жүрөөдэгшэ балмад этэгээдүүд уласхоорондын аюулгүй байдалай тон шухала асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ һаад тойбо татана, буу зэбсэгүүдые үрдилдэн түхеэрхэ ябадал дэбэргэн һүжэрөөнэ.

Иимэ ушар байдалда Коммунис парти, Советскэ правительство оронойнгоо оборонно хүсэ шадалые бэхижүүлхын, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые бүри шанга болгохын тула саг үргэлжэ оролдолго гаргаха баатай болоно.

Коммунис партияа тойрон нягтаар жагсаһан, өөрынгөө арадта, коммунизмын хэрэгтэ хизааргүй үнэн байдаг совет сэрэгшэд совет арадай амгалан тайбан ажалые саашадаашье һэримжэтэй хёрхоор сахин хамгаалха байха. Эдэнэр ямаршье сагта аха дүү арминуудай сэрэгшэдтэй зэм зэмээ зэргэлүүлэн ябажа, патриотическа ба интернациональна уялгаяа дүүргэхээр бэлэн.

СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай Маршал Д. Ф. Устинов Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойтой дашарамдуулан, солдадууд, матросууд, сержантнууд болон старшинануудые, прапорщигууд ба мичманууды, офицернүүд, генералнууд болон адмиралнуудые халуунаар амаршална. Сэрэгэй ба политическэ һуралсалдаа, мүнөө сагай зэбсэгүүд болон сэрэгэй техникэ шудалха, сэрэгэй журам бэхижүүлхэ, дайшалхы бэлэдхэлээ улам дээшэлүүлхэ хэрэгтээ шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдээндэ хүсэбэ.

Агууехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулжа, ноябриин 7-до, нютагай сагаар 20 часта манай Эхэ ороной ниислэл — баатар-хото Москвада, союзна республикануудай ниислэлнүүдтэ, баатар-хотонууд: Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессэ, Новороссийск, Керчьдэ, баатар-хэрэм Брестдэ артиллериин гушан буудалгаар салют үгэхые захираа.

АЖАЛАЙ БЭЛЭГҮҮД

▽ Үйлэдбэриин «Забайкаллес» нэгэдэлэй коллектив продукци худалдаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ 10 һарын түсэбые үлүүлэн дүүргээ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада 1.552 мянган түхэригэй продукци үлүү худалдагдаһан байна.

▽ Улаан-Үдын шэлэй заводой коллектив продукци худалдаха 10 һарынгаа түсэбые 102,1 процент дүүргээ. Түсэбһөө гадуур 207 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа.

▽ Судна бүтээлгын заводой коллектив Октябриин урда тээхи социалис мүрысөөндэ эрхимлэн гараа. Тиигэжэ энэ коллектив Улаан-Үдэ городой ажалшадай һайндэрэй демонстрацида түрүүлэн гараха хүндэтэ эрхэдэ хүртэбэ. Завод продукци худалдаха 10 һарын даабари 107,9 процент, товарна продукци гаргаха түсэбөө 105,1 процент дүүргээ. БАМ-ай захил дүүргэдэг судна бүтээгшэд энэ жэлэй захилые болзорһоонь холо урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур нэгэ теплоход, нэгэ баржа бүтээжэ, Байгалай уһан замшадта тушааһан байна.

▽ Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай коллектив жэлэй эхинһээ һайнаар ажаллана. Энэ коллектив арба һарын түсэбһөө гадуур оло мянган түхэригэй продукци худалдаа.

▽ «Теплоприбор» заводой коллектив Агууехэ Октябриин хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ һайн үрэ дүн туйлаа. Орёо приборнуудые бүтээхэ, шэнэ түхэлэй приборнуудые хэхэ даабаряа дүүргэһэн байна. 10 һарын түсэбһөө гадуур 466 мянган түхэригэй продукци бүтээгээд һайндэрые угтаба.

▽ Элхиин авто-заһабарилгын заводой коллектив эрбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Продукци худалдаха арба һарын түсэбэй дүүргэлтэ 102 процентдэ хүргэгдөө.

ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ— 400 КИЛОГРАММ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, аймагай түрүү һаалишадай нэгэн — Анна Матвеевна Петрова жэлэйнгээ түсэб хоер һараар урид дүүргэбэ. Тэрэ үнгэрэгшэ арба һарын туршада үнеэн бүриһөө 2929 килограмм һү һаажа, бүхыдэнь 498 центнер һү һаажа, түсэбөө 106 процент дүүргээ. Мүн харууһалжа байһан 17 үнеэнһээ 12 тугал түлжүүлһэн байна.

Нёдондо жэл үнеэн бүриһөө элбэг ехэ һү һааһан һаалишан Анна Матвеевна Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойдо зорюулан жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө 400 килограмм һү һааха зорилготойгоор ажаллажа байна.

«Забайкалец» совхозой түрүү һаалишанай зорилгоёо бэелүүлхэнь лабтай.

С. ВОЛОДИН.

Мухар Шэбэр.

ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭБЭ

БЭШҮҮР. **(Телефоноор абтаба).** Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, «Сибирь» совхозой хүдэлмэрилэгшэд Агуу Октябриин 59 жэлэй ойн хүндэлэлдэ ажалай бэлэг барихын түлөө тэмсэн, гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэб байгша оной ноябриин эхеэр сүм дүүргэһэн байна.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой һү һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд ажалаа эршэдхэн, гүрэндэ 7430 центнер һү худалдаха түсэбтэй байһан аад, ноябриин 4-дэ 7460 центнер һү худалдаа. Жэлэй эсэс болотор Гушадай колхозой һаалишад үшөө 1000 центнер һү түсэбһөө гадуур гүрэндэ худалдаха хараатайгаар хүдэлжэ байна.

«Сибирь» совхозой һү һаалиин хүдэлмэрилэгшэд жэлэй дүүрэтэр түсэбһээ гадуур 500 центнер һү гүрэндэ худалдаха юм.

Эдэ ажахынуудай һү һаалиин фермын хүдэлмэрилэгшэд үбэлэй байрада ороод, ехэ һү һаахын түлөө тэмсэжэ оронхой.

Г. ГРОМОВ,
«Бичурский хлебороб» газетын редактор.

...АЯРАЙ СУГЛААН

... орденто гүрэнэй ...он баледэй театр ...хэ Октябриин со...волюциин 59 жэ...орюулагдаһан бая...н үсэгэлдэр бо...

... Октябриин со...революциин 59 жэлэй ой» гэһэн элидхэл КПСС-эй Улаан-Үдын городской комитедэй секретарь **Г. Д. Басаев** хэбэ.

Удаань Улаан-Үдэ хотын ажалшадай түлөөлэгшэдтэ һайндэрэй ехэ концерт табигдаһан байна.

Алдарта партиин хараа түсэб

ТОДОРХОЙ ТОДООР ЭМХИДХЭҺЭНЭЙ АША ҮРЭ

ХҮН ЗОНОЙ сэдьхэл уужам дэлгэр. Тиимэ байха ёһотойшье гээшэ. Юуб гэхэдэ, дэлхэйн оршондохи байдалай политическэ уларил сэлмэг байна. Хүн зон сэнхир хүхэ тэнгэри доро амгаланаар ажаллана, амарна, дурлана. Партиин XXV съездын эб найрамдалай хараа шугамай шууд бэелүүлэгдэжэ байһанай аша үрэ энэ гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Энэ жэлдэ Бэшүүрэй таряашад, механизаторнууд таряанай бараг ургаса хурягаа. Аймагай колхозууд болон совхозууд хамта дээрэ 754 мянган центнер таряа хуряаһан байна. Дунда зэргээр гектарай 12,8 центнер тарян абтаа. Нёдондо жэлдэ 800 мянган центнер хурягаа бэлэйбди. Орооһо таряан ехээр абтаа һаа, мяханшье, һүншье, үндэгэншье бултал бииһши гү даа. Энэ бүгэдэндэ мэдээжэ.

Энэ жэлдэ элбэг баян ургаса абахын түлөө аймагай механизаторнууд - таряашад оролдосотойгоор тэмсэһэн байна. Ажахынууд, тракторно-таряан ажалай бригаданууд хоорондоо социалис мүрысөө эмхидхээ һэн. Жэшээнь, «Победа» колхоз, Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхоз — хүршэ эдэ хоёр ажахынууд үнинэй мүрысэдэг юм. Эдэ хоёрой полинууд хилэлдэг. Тиимэ хадаа таряанай бултайжа эхилхэһээ хойшо эдэнэр бэе бэеынгээ ажал харалсажа байдаг юм.

Мүрысөөнэй охи улам бадаруулхын тулада хүдөө ажахын шухала кампаниин урда тээ ямар нэгэн коллектив үүсхэл гаргадаг байна. Энээниие дэлгэрүүлхэ, дэмжэхын тулада ажахынуудай партийна комитедүүд эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри ябуулдаг юм. Жэшээнь, хабарай тарилгын һүүлээр ургасадаа һайн харууһа хэжэ, эрхим һайнаар таряагаа хуряаха гэһэн уряатайгаар «Победа» колхозой тракторно-таряан ажалай түрүү бригада аймагай бүхы механизаторнуудта, таряашадта хандаһан байгаа. Аймагай элитэ механизатор, партиин райкомой гэшүүн П. И. Плюснин тус бригадые хүтэлбэрилдэг юм. Партиин райком, аймагай Соведэй гүйсэдком хамтынгаа заседаниин дээрэ энэ үүсхэлыень дэмжээд тракторно-таряан ажалай комплексно бүхы бригаданудта зүбшэжэ, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхыень ажахынуудай партийна комитедүүдые, партийна организацинуудые, хүтэлбэрилэгшэдые уялгалһан байгаа.

Хуналиинхидай хандалга дэмжэжэ, газар тарялангай культура дээшэлүүлхын, тиигэжэ поли бүхэниие шанарай тэмдэгтэй болгохын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхын тулада ажахынуудай партийна организацинууд ехэ хүдэлмэри ябуулһан байна. Энэнь һайн үрэ дүн асараа гэжэ тэмдэглэхэ эрхэтэйбди.

Мүн Гушадай Калининай нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд, таряашад ургасаяа богони болзор соо эрхим һайнаар хуряажа абаха үүсхэл республика дотороо гаргаа һэн. Бүхы Буряад оронойнгоо ажалшадай үмэнэ шахаа тангаригаа үгэһэн хадаа тэрэнээ бодотоор бэелүүлхэ хэрэгтэй бшуу. Хэлэһэн үгэдөө эзэн байха ёһотой. Эдэнэрэй уряа, социалис уялгануудые хадаа гансал Гушадай таряашадай хэрэг бэшэ, харин бүхы аймагай ажалшадай нэрэ хүндын хэрэг болоо һэн. Тиимэһээ партиин райком эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри ябуулаа, зохихо хэмжээнүүдые абаа юм.

Ямар нэгэн һалбарида түрүү арга нэбтэрүүлхэн ажахыда сугларжа, семинар-зүблөө үнгэргэдэг заншалтайбди. Ургаса хуряалгын урда тээхэнэ Калининай нэрэмжэтэ колхоздо иимэ семинар үнгэргэгдөө һэн. Ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна комитедүүдэй секретарьнар, тракторно-таряан ажалай бригаданудай бригадирнууд, главна агрономууд, главна инженернүүд сугларжа, ургаса хуряалгын шухала асуудал зүбшэһэн байна.

Ургаса хуряалгын үедэ ажахы бүхэндэ социалис мүрысөөнэй гурим зохёогдожо, полевой стануудта хадагдадаг юм. Таряа хуряалгын үедэ «Победа», Калининай нэрэмжэтэ колхозуудта, Дзержинскиин нэрэмжэтэ, Охин-Булагай совхозуудта механизаторнуудай дунда социалис мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдэһэн байгаа. Таба-табан хоногоор мүрысөөнэй дүн гаргаад, дүнгүүдыень олочой үзэмжэдэ дуулгагдадаг, түрүүшүүл урмашуулагдадаг байгаа. Иимэ мүрысөөнэй аша үрэ эли бодо харагдаһаниинь эли. Эдэ ажахынууд таряагаа саг соонь эмхитэйгээр хуряажа абаһан байна. Һайншье ургаса абтаа гэжэ хэлэлтэй. Жэшээнь, «Победа», Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай зарим полинуудай түргэн аадарта, хюруунда дайрагдажа гэмтээшье һаань, эдэнэр гектар бүрин 16,1—16,9 центнер таряа хуряажа абаа. Зарим бригаданууд, жэшээнь, «Победа» колхозой Г. П. Смолиной хүтэлбэрилдэг тракторно-таряан ажалай бригада, дунда зэргээр гектарай 20 центнер таряа хурягаа. Иимэ жэшээнүүд ондоо тээгүүршье бии юм. Социалис мүрысөөе тодорхойгоор эмхидхэжэ, ажалшадай дунда эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулхада, ажал хүдэлмэридэ тон тодо үрэ дүн туйлагдана гэжэ «Победа» колхозой партийна комитедэй дүршэл харуулба. Партиин райкомой гэшүүн тус колхозой түрүүлэгшэ В. В. Смолин, партийна комитедэй секретарь И. С. Кобычев гэгшэд энээндэ ехэ үүргэтэй гэжэ тэмдэглэлгэй.

Мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөөн нимэрхүү гуримаар эмхидхэгдэдэг байна. Үбэлэй һарануудта һү ехээр һаахын түлөө мүрысөө эмхидхэхэ уряатайгаар Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой Заганай-Адагай һаалиин фермын һаалишад, үхэршэд аймагай бүхы малшадта хандаа. Энэ үүсхэлынь партиин райком, аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет дэмжээд, үбэлэй һаранuудта һү ехээр һаахын түлөө мүрысөөн дэлгэрээ.

Мүрысэдэг коллективүүдэй хоорондоо бэе бэеэ шалгалсаха гээшэ мүрысөөнэй хүсэ нүлөөе ехэ болгохо шухала хэмжээн мүн болоно. Мүрысөөнэй договор баталһан ажахынууд, һаалиин фермэнүүд саг саггаа бэе бэедээ ошожо, мүрысөөнэй ябаса шалгадаг, бэе бэеынгээ ажалтай танилсадаг байна. Жэшээнь, байгша оной нэгэдэхи кварталда Хёлгын совхозой һаалишад «Сибирь» совхозой 1-дэхи һаалиин фермэдэ ошожо, ажалтайнь, сэбэр һайхан һү һаадаг эншотойнь танилсаа, мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөө эмхидхэдэг дүршэлыень хараа. Аймаг дотороо ана-мана урилдажа ябадаг хүршэ ажахынууд — «Победа» колхоз Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхоз хоёрой ажалшад байд гээд лэ бэе бэедээ ябалсадаг гуримтай.

Ажахын һалбари бүхэндэ мэргэжэл мэргэжэлээрээ социалис мүрысөөнэй болодог байһаниинь элитэ. Мүн энээнһээ гадна, мүрысөөн гээшэмнай олон ондоо шэнжэтэй ха юм даа. Жэшээнь, харалга-конкурс гээд эмхидхэгдэдэг байна. Байгша оной түрүүшын хахад жэлэй нюурта олон ондоо мэргэжэлтэдэй дунда харалга-конкурс үнгэргэгдөө һэн. Машинаар үнеэ һаадаг һаалишадай, механизаторнуудгазар хахалагшадай, машинаар хонидой нооһо хайшалагшадай харалга-конкурс эмхидхэгдээ бэлэй. Найман жэлэй ба дунда һургуулинуудай ахамад классуудай һурагшад энээндэ хабаадалсадаг байна. Иимэ мүрысөөнэй һайниинь гэхэдэ, хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл дээшэлүүлдэг һургуули, нүгөө талаһаа, ажалай һайндэр болодог байна.

Манай аймагай ажалшад шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлые амжалта түгэс дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Тиигэхэ зуураа удаадахи жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ арга нөөсэтэйхэн хоёрдохи жэлэй богоһо алхаха хүсэлэнтэйбди.

И. ЕФИМОВ.
КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой секретарь.

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай коллектив арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) 1977 оной түсэбөөр хүдэлжэ байһан түрүү нэхэгшэд В. В. Федосеева, А. Н. Гриф, Н. Ф. Хурнганова гэгшэд хөөрэлдэжэ байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВОИ фото.

Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэ... най Эхэ ороной и... стриальна хүсэ ш... лые саашадань ... жөөхэ ба бэхижү... гэһэн КПСС-эй X... съездын шиидхэб... нүүдые бодото ... рэнь бэелүүлхын т... тэмсэгты! Техниче... дэбжэлтэ түргэд... үйлэдбэриин хүсэ... дые түргөөр аша... гада оруулжа, ... тай һайнаар хэр... хые оролдогты!

Шэнэ техникэ... түрүү технологи... гэн харгы гарга...

(КПСС-эй ЦК-гай ... Уряануу...)

ЭНХЭ ОКТЯБРИИ...

БҮХЫ СОВЕТ араднай, бүхы түрүү хүн түрэлтэн Октябриин һайндэрые баяр ёһололой оршон байдалда тэмдэглэжэ байна.

Эсэгэ оронойнгоо түрэһэн үдэрые совет араднай, тэрэ тоодо манай республикын ажалша түмэн ажалай үндэр амжалтануудтайгаар угтаба.

«Агуу Октябрь,
Алдарта революци»,—
гэжэ дабтахадам,
Шэрэм мэтэ
Шэрүүн намарай һалхин,
Үүрээр эртэ
«Аврорын» нэерээн,
Шэхэндэм дуулдыш
дахин!

Жадын үзүүртэ
Улаан тугай намилзаан,
Эрхэ сүлөө,
Золой түлөө
Жагсаал,
һүртэ жагсаал.
Нюдэндэм харагдыш!

Агууехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойн гүйсэһэн энэ жэл Эхэ орондомнай, арад зондомнай, түрэл Коммунис партидамнай айхабтар ехэ удха шанартай жэл байба. КПСС-эй XXV съездын хараалһан агууехэ зорилгонууд, КПСС-эй ЦК-гай Октябриин Пленум дээрэ һайшаагдаһан, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин баталһан шэнэ табан жэлэй түсэбүүд арад зониемнай урма зоригоор бадаруулба, гэгээн гэрэлтэ ерээдүйн түлөө агууехэ тэмсэлдэ зоригжуулна.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев 1976 оной октябриин 25-да КПСС-эй ЦК-гай Пленум дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэхэдээ, нигэжэ онсолон тэмдэглээ һэн: «Пленумэй шиидхэбэринүүд партийна комитедүүдэй, бүхы коммунистнуудай бодото ажал ябуулгын дайшалхы программа боложо, ажалшадай политическэ болон ажалай эдэбхиие улам дээшэлүүлхэ шэглэлтэй эмхидхэлэй ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин үндэһэ һууринь болохо ёһотой».

«СССР-эй арадай ажахы 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэб тухай ба СССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ нүхэр Н. К. Байбаковой, «СССР-эй 1977 оной гүрэнэй бюджет тухай, СССР-эй 1975 оной гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай» СССР-эй финансын министр нүхэр В. Ф. Гарбузовай элидхэлнүүдые Пленум соносолон байна.

Арбадахи табан жэл хадаа айхабтар ехэ хэмжээнүүдэй, экономическа ехэ арга боломжын табан жэл юм. Арадай ажахын хүгжэлтэдэ 621 миллиард гаран түхэриг һомологдохо. Табан жэлэй туршада булад хайлуулга 27,2 миллион тонноор, нефть үйлэдбэрилгэ 149,2 миллион тонноор, электроэнерги абалга 341,4 миллиард киловатт-часаар, газ — 115,7 миллиард кубическа метрээр, нүүрһэн — 103,7 миллион тонноор ехэ болохо байна. Арадай хэрэглэмжын эд товарнуудые үйлэдбэрилгэ 45,1 миллиард түхэригээр ехэ болохо. Мүн 40 миллион шахуу тонноор орооһо таряанай жэлэй дунда зэргын ургасын хэмжээн нэмээгдэхэ ёһотой.

Хатуу балтаар дабтаһан,
Хадуур бүхөөр адхаһан,
Зайдан Днепр ургалһан,
Зани галаар ялараһан,
Малгайдаа улаан одотой
Манай табан жэлнүүд!
«Социализмын наһан
тоотой.

Социализм үхэхэ» —
гээд,
Шоолодог дайсад,
хаанабта?!
Шомшорон һалаа гүт
шортоол?!
«Социализм дүүрэн
илаа!» —гээд.
Совет хүнүүдин,
хэлээлта!

Дээрэ дурсагдаһан гайхамшагта тоонуудай бодото хэрэг дээрээ бэелүүлэгдэхын тулада түрэл Коммунис партимнай, арад зомнай, хэды ехэ зориг габьяа, хэды ехэ баатаршалга харуулха болоно гээшэб?! Зүгөөр, иимэ асари ехэ зорилгонуудай саг болзорһоо урид дүүргэгдэхэ байһанда һэжэг түрэнэгүй.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев КПСС-эй ЦК-гай Октябриин Пленум дээрэ арбадахи табан жэлэй социальна программа тухай нигэжэ хэлэһэн байна: «Арбадахи табан жэлэй социальна программые сэгнэхэдээ, тэрэнэй удхань хадаа табан жэлэй гол зорилготой, арад зоной байдал таһалгаряагүйгөөр һайжаруулха гэһэн партиин хараа шугамтай гүйсэд тааралдана гэжэ хэлэхэ эрхэтэйбди».

Түрэл партимнай совет арадай зол жаргалан түлөөдэ, тэрэнэй гэгээн гэрэлтэ ерээдүйн түлөөдэ, эб найрамдалай түлөөдэ эршэ зоригтоигоор, энхэ зорилготойгоор тэмсэнэ. Энэ һайн һайхан зорилго Коммунис партимнай, гүрэн түрымнай гадаадын ленинскэ политикын үндэһэ һуури болонхойл. КПСС-эй XXV съездын баталан абаһан эб найрамдалай түлөө, уласхоорондын хани барис... лөө саашанхи тэмс... граммын бэелүүл... лаар яһала ехэ ... дээ гээшэ. Манай ... бэшэ социалис ор... хамта, мүн баһа ... банда дуратай б... нүүдэй оролдолгын ... ядерна дайнай ай... лодуулха, эб н... бүри найдамтай, ... тэй болгохо арга ... олгогдоо ха юм.

«Октябриин нар...
Хани барисаан»-
гээд дабтахадам.
Ород, украин,
Оротон, грузин,
Талын буряад,
Татар, казах —
Илан мүнөө ерэ...
Олон манай яһа...
Арбан табан аха...
Аялга дуугаа т...

59 жэлэй саана Ленинэй, тэрэнэй ... һан Коммунис ... сэн мэргэн хүтэл... бадаргагдаһан энхэ ... риин мүнхэ гэрэл ... жэлдэ, үдэрһөө ... хэйн шэнэ оронуу... арадуудые зүб ... гаргажа, эрхэ ... эрэлхэг зоригой ту... жаргалта ерээдүй... хани нүхэсэлэй т... сэлдэ бодхоно.

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Буряад ороной бүхы городууд, хүдөө нютагуудые мүнөө барилгын ехэ талмай болоо гээд хэлэхэдэ, ямаршье алдуу болохогүй. Хаанашье ябахада, мантан томо кранууд харагдана, промышленна предприятинуудай, малай томо комплекснуудай корпусууд, соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд, бусад барилганууд бодоно. Мүнөө республика доторнай Байгал-Амарай түмэр замай, Гусиноозерскын ГРЭС-эй, Забайкалиин апатидай, Озёрнын апгагта малтамал шанаржуулгын комбинадуудай, Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй уурхайн, Улаан-Үдын гадар хубсаһанай фабрикын, малай томо хэдэн комплекснуудай барилга эхилэнхэй.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй 10 һара үнгэрбэ. Энэ үе соо шэнэ хэдэн объектнүүдэй барилга дүүргэгдэжэ, ашаглалгада оруулагдаһан байна. Загорскын хирпиисын завод ашаглалгада ороһон барилгануудай эгээ томонь болоно. Тус предприяти жэл соо 50 миллион хэһэг хирпиисэ гаргадаг хүсэтэй болохо юм.

Улаан-Үдын Ленинэй. Каландаришвилиин нэрэмжэтэ үйлсэнүүдэй буланда шэл бетон хоёроор баригдаһан томо байшан ербын бодобо. Энэмнай Буркоопсоюзай правлениин байшан гээшэ. Энэ байшангай нэгэдэхи дабхарта һаядаа шэнэ магазин нээгдэхэ юм.

Буряадай барилгын управлениин хүдэлмэрншэдэй хүсөөр үнгэрһэн 10 һара соо Улаан-Үдэдэ 51 мянган дүрбэлжэн метр гэр баригдаа, нислэлэй Октябрьска раиондо 280 үхибүүнэй һууритай саад ашаглалгада оруулагдаба. Тиихэдэ городой предприятинуудай барилгашадай хүсөөр хэдэн арбаад мянган дүрбэлжэн метр байрын талмайтай гэрнүүд, олон үхибүүнэй һууритай саад, яслинууд бодхоогдонхой.

«Бурятцелинстрой» трестын, «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй коллективүүд республикын колхоз болон совхозуудта барилга эрхилдэг гээшэ. Энэ жэлэй үнгэрһэн үе соо 2.800 толгой эбэртэ бодо малай, 4.000 хонинной байранууд, автомашинануудай хэдэн гараж, машинно-тракторна мастерскойнууд, үйлэдбэриин бусад объектнүүд баригдаа.

ТАБАН ЖЭЛ...

ХҮДЭЛМЭРИШЭН СОЛОЁО СУУРХУУЛАЯ...

Агууехэ Октябриин хубисхал хүдэлмэришэн ангиин нэрэ хүндые дээрэ үргэһэн юм. Мүнөө оронoймнай оло миллион хүдэлмэришэд булад түмэр хайлуулжа, газарай гүнзэгыһөө нүүрһэ, нефть абана, асари ехэ ГЭС-үүдые бодхоно, ажалшадай үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргажа, Эхэ оронойнгоо экономикые хурдан түргэнөөр хүгжөөлсэнэ. Партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон хүдэлмэришэн анги арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ ехэ һайн үрэ дүнгүүдые туйлана

Манай Улаан-Үдын сэмбын комбинадай коллективтэ гурбадахи кварталай дүнгөөр СССР-эй текстильнэ промышленностиин министерствын, профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар түрүүшынхиеэ барюулагдаа.

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илажа гараханиь тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ ааб даа. Комбинадай хүдэлмэришэдэй ажалдаа тон харюусалгатайгаар хандаһан, хүдэлмэриин сагые зүбөөр хэрэглэжэ шададаг болоһон дээрэһээл эдэ бүхы амжалтанууд туйлагдаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Дүршэл шадабаритай, урагшаа эрмэлзэһэн һанал бодолтой хүдэлмэришэд ехэ ажал хэжэ, бусадай дундаһаа шалгарһан байдаг шуу. Комбинадаймнай ээрэлгыч цехэй коллектив эрхим гүрүү ажалаараа үнинһөөл хойшо суурхадаг. Манай цехэй 33 хүдэлмэришэн басагад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари болзорһоонь 2 һараар урид дүүргэһэн алдартай. Е. С. Сизых, З. М. Хромых гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданудай гэшүүд һайн шанартай продукци ехээр гаргажа, социалис мүр... эрхимлэнэ.

Би дунда һургуул... гээд, 1969 ондо Ула... сэмбын комбинадай ... цехтэ хүдэлхэеэ ... хүм. Түрүүшын үд... ехэл хүндэ байгша ... заха нүхэдии намда... һа хүргэжэ, үтаһа ... мэргэжэлдэ һурга... Үтаһа ээрэлгын ... разрядтайб. Юһэд... бан жэлэй даабари ... һоонь урид дүү... Жэлэй эхиндэ гүр... һөө бүридэһэн ... хидхээ бэлэйбди. ... дүрбэн хүн хоёр ... рэ хүдэлдэг һаа, ... бан хүн хүдэлнэб... нэгэ хүн 50 ээрсэг... һа орёодог байһан ... нөө 200 ээрсэгтэ ү... но. Манай ... коллектив арга ... нуудаа хаража үзэ... дахи табан жэлэй ... 3 жэл 8 һарын ... дүүргэхэ гэһэн ү... гаа һэн. Энэ үүсх... комбинадай 200-аад ... ришэд дэмжэнхэй.

Манай ээрэлгын ... ехэнхидээ залуу ... ажаллана. Эдэнэрэ... даабаряа дүү... ажалдаа гарадаггүй ... мэришэд гэжэ ... һайн шанартай ... гаргахын, даабаряа ... дүүргэхын тула ... тэмсэнэ. Совет ор... нэрнүүд иимэ үсэ... гээр ажаллана. ... дэсээ дээшэлүүлэ...

Агууехэ Октябри... халай, түрэл комм... тиин, совет гүрэн... энэ эрхые дүүрэнэ... зол жаргалтайгаар ... набди, коммунис ... байгуулалсанабди.

В. ГАВРИ...
Улаан-Үдын ...
комбинадай ...
ээрэгшэ, ко...
ажалай у...

I. АЖАЛ ГЭЭШЭ ЖАРГАЛ

Сэнхирлэн харагдадаг холбоо нуурта Яруунадаа ажалдаа эрхим амжалта туйлажа, дэмбэрэлтэ дэлгэр баян нютагтаа суурхаһан түрүүшүүл олон юм. Тэдэнэй нэгэн — «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон Цыден-Дамба Цыбикович Доржиев түрэл ажахынгаа һүрэг эхэ хонидые аяар 22 жэлэй туршада харууһалжа, колхозойнгоо гол һалбариие улам хүгжөөлсэнэ. Наһанайнгаа хахадые нийтын хони үсхэбэрилгэдэ зорюулһан энэ нүхэрнай колхозой түб — Үльдэргэ һуурниһаа баруун хойшоо, дүрбэн километрэй зайда оршодог Мухар-Шэбэр гэжэ газарта гэр бүлөөрөө колхозойнгоо һүрэг хонидые харууһалан үбэлжэжэ байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадалсажа, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй, зол жаргалай түлөө Цыден-Дамба бүхы хүсэ шадалаа зорюулһан. Дайнһаа бусажа ерээд лааһан ажалдаа ходо амжалта туйлажа, гансашье ажахыдаа бэшэ, мүн аймаг, республика дотороо суурхуулжа ябана. Гансахан наймадахи, юһэдэхи табан жэлнүүдэй үедэ ахалагша хонишон Цыден-Дамба Доржиев 100 эхэ хонин бүриһөө 100—103 хурьга абажа түлжүүлһэн байна. Тиихэдэ үнгэрһэн 9-дэхи табан жэлэйнгээ түсэб жэлээр уридшалан дүүргээ бэлэй гэхэ гү, али энэ хугасаа соо бүхыдөө 115 центнер 70 килограмм нооһо хайшалжа, 3108 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Энэ туйлаһан амжалтыень гүрэн түрэмнай үндэрөөр сэгнэжэ, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнаа һэн. Мүнөө Цыден-Дамбын сээжые дайшалхы габьяагай шагналнуудһаа гадна, амгалан ажалай орден, ВДНХ-гай хэдэн медаль шэмэглэнэ.

Ахалагша хонишон Цыден-Дамба Доржиев ашата партиингаа ээлжээтэ съезднүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула жэл бүри бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсодог юм. Мүнөөшье тэрэнэй даажа байһан отарын хонишод мүрысөөндэ оролсожо, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга түлжүүлээд, бүхыдөө 2238 килограмм нооһо хайшалаа гэхэ гү, али хараалагдаһан түсэбөө 137 килограммаар үлүүлээ.

Зол жаргалта ажабайдалай ажалһаа эхитэйе һайн мэдэдэг тула Цыден-Дамба Цыбикович арбан нэгэн үхибүүдэйнгээ аха заха болохо Долгор басагаяа, Ендоч хүбүүгээ ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлһэн байна. Мүнөө тэдэнэрынь нютагаингаа дунда һургуули амжалтатайгаар түгэсхөөд, баһал хонишоноор ажаллана.

Зүүн гарһаа: Цыден-Дамба Долгор басагантайгаа, Цыренжаб һамгантайгаа ажалдаа яранад.

Үбэлэй хүйтэн эхилээ эдэлүүлхэ хэрэгтэй хонидоо.

Агуу хэрэгүүдтэ зоригжуулна

Баатар БАТОЕВ

ОКТЯБРЬ

Оломгүй далай мэтэ сагай эрьюулгэ соо
Олон жэлдэ дууран нойрсоо дэлхэй
Арбан долоодохи хубисхалта тэрэ ондо
«Авроорын» нэрьеэнһээ һэргэн һэриһэн юм.
Сагаан, хара, шара шарайтан барандаа
Сагай шэнээр хубилһыень мэдэһэн юм.

Бата һайхан алдараа магтан дуудуулһаар,
Балта хадуурта Октябрь урган мандахадаа,
Эзэрхэг капитализмын богоол бүхэнэй зүрхэндэ
Энхэ жаргалай найдал бадаруулһан юм.
Хархис дарлалтын жэбэрһэн түмэр гэняжые,
Хамха сохихо зориг олгожо үгэһэн юм.

Буруугай бэлшээриһээ холо хаанаш гараагүй,
Бүрүүлхэн ажабайдалдаа нэгэш гэрэл туяагүй,
Буурал талаяа һахижал ходо һууһан,
Бүүрай арадтам жаргалай замые олгоһон юм.
Эхэ орон, эрхэ сүлөө гэһэн үгэнүүдэй
Эгээл гүнзэгы удхань тинхэдэ элирһэн юм.

Табин юһэтэй Октябрь мүнөө дэлхэй дээгүүр
Табан түбнин хүдэлмэришэн ангиин зүрхэндэ
Тайбан энхын дуулай аялга зэдэлүүлэн,
Бэтэжэн дэбжэлтын агуу һүлдэ болон
Бата алхамаар улам дабшана урагшаа.
Бадарха болтогой Агууехэ Октябрь!

Зориһондоо хүрэхэ арга бии

Һаяхан боложо үнгэрһэн КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй материалнууд, энэ пленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин зүбшэн хэлсэһэн асуудалнууд бидэнэрые, бүхы хүдэлмэришэдые ехэтэ һонир хуулаа. Һонирхуулха ёһотойшье байна.

Партиимнай ЦК-гай Пленум бүхэн, гүрэн түрым най дээдын орган болохо Верховно Соведэй сесси бүхэн Эхэ ороноо хүгжөөхэ совет арадай ажабайдалые һайжаруулха талаар саашанхи шэнэ зорилгонуудые тодорхоилдог, тэдэнние бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга замуудые хараалдаг ха юм.

Энэ Пленум, сесси дээрэ шухалын шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэжэ, СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб баталан абтаа. Мүн арбадахи табан жэлэймнай хоёрдохи жэлэй зорилгонууд тодорхойлогдоһон байна.

Энэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарине амжалтатайгаар дүүргэхэ гэжэ бүхы совет арад оролдоно. Бидэнэрэй һайнаар ажаллаад, урдахи зорилгоёо дүүргээд байбалнай, шэнэ амжалта туйлаха, урагшаа бүри зорилготойгоор дабшаха үндэһэ һуури байгуулагдаха гэжэ мэдэнэбди.

Манай комбинадай хүдэлмэришэдые бүхы совет арадтал адли Эхэ оронойнмнай саашанхи хүгжэлтын асари ехэ хараа түсэбүүд баясуулан омогорхуулна, шэнэ амжалта тээшэ урялна.

Совет засагай байгуулагдаһаар 59 жэлэй ойе бидэнэр мүнөө һайндэрлэжэ байнабди. Тинхэдэ газалан гараһан замаа эрьен хараха уялгатайбди. Манай Эхэ орон гайхамшагта ехээр хүгжөө. Дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис гүрэн оорынгоо хүгжэлтын жэшээгээр бүхэдэлхэйн арадта һайн һайхан үльгэр жэшээ харуулна, гэрэлтэ һайхан ерээдүйн шэнэ общество байгуулха тэмсэлдэ зоригжуулна.

Оронойнмнай урагшаа дабшалтын зам, зохёон байгуулхы ажалаймнай саашанхи түсэб улам бүри үргэдэнэ. 1976—1980 онуудта национальна доход 26 процентээр ехэ болохо гэжэ арбадахи табан жэлэй гүрэнэй түсэбөөр хараалагдаба.

Манай республикын арадай ажахы, Совет оронойн экономикын нэгэ таһаршагүй хубинь ха юм. Республикымнай арадай ажахын шухала һалбари — модо бэлэдхэлэй, модо болбосоруулгын промышленность энэ табан жэлдэ хурдан түргэноор хүгжэхэ юм. Энээнииe манай, Онохойн комбинадай үйлэдбэриин жэшээ дээрэһээ эли тодоор хаража болоно. Ашаг урын, шанарай табан жэлдэ комбинадаймнай коллектив модые үлэгдэл, хаядаһагүйгөөр, дүүһэн һайнаар ашаглаха зорилго шиидхэхэ болоно.

Арбадахи табан жэлэй туршада комбинадай продукци үйлэдбэрилгэ 38 процент ехэ болохо, ажалай бүтээсэ 25—27 процент дээшэлхэ юм. Продукци үйлэдбэрилгэеэ ехэдхэхын тула нехнай шэнэдүүн байгуулагдажа эхилээ. Манай бүтээһэн модон гэрэй детальнууд ороной олон область, хизаарнуудта эльгээгдэдэг.

Минии даадаг бригада гэрэй үүдэнүүдэй хэрэгсэлнүүдые бэлдэдэг, нэгэдэ, юм. Һарадаа 2500 үүдэнэй хабтагай бэлдэхэ даабаритайбди. Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойе ажалдаа шанга амжалтатайгаар угтаха тухай бодомжолжо үзөөд, һара бүридэ 2922 үүдэнэй хабтагай бэлдэхэ уялга абаа һэмди.

Ажалайнгаа бүтээсые халаан, һара бүридэ дээшэлүүлжэ, арбадахи табан жэлэй түсэбые 4,5 жэл соо дүүргэхэ гэжэ хараалһан байнабди. Энэ уялгаяа дүүргэхын тула ехэ оролдолго гаргаха хэрэгтэй. Халаанай туршада 125 үүдэнэй хабтагай хэхэ даабаряа 130—150-да хүргэдэг болообди. Саашадаа ходо иимэ бүтээсэтэйгээр ажаллабал, табан жэлэй даабарине болзорһоонь урид дүүргэхэ арга боломжо бии. Дүүргэхэбди гэжэ булта бригадаараа найданабди.

Манай бригада 9 хүнһөө бүридэнхэй. Олонхи хүдэлмэришэднай дунда һургуули дүүргэһэн залуу басагад юм. Тэдэнэй дундаһаа Вера Васильева, Галя Митенкова дүй дүршэлтэй, хэдэн жэлэй туршада ажаллана. Бусад басагаднай энэ зун, намар комбинадта хүдэлжэ эхилээ.

Бригадынгаа дүй дүршэлтэй гэшүүдтэй хамта тэдэнние ажалда дүршүүлжэ байнабди. Залуу басагад һая хүдэлжэ эхилбэшье, ажалдаа абъяастай, даабаряа дүүргэхын хойноһоо оролдоно. Манай бригада О. П. Горюновагай даадаг бригадатай мүрысэдэг. Энэ мүрысөөндэ бидэнэр хэды дахин илажа гараабди.

Комбинадайнгаа бусад түрүү хүдэлмэришэдтэй хамта социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ жагсан ябаха, коммунис партиингаа, совет правительствынгаа хараалһан асари ехэ зорилгые дүүргэхэ гэжэ оролдохо байһандаа найданабди.

Д. ЖАНАЕВА,
Онохойн модоной комбинадай хүдэлмэришэн.

НҮНХЭ ГЭРЭЛ

… дээрэ социализ… национальна сү… хүсэнүүдэй бай… ижэжэ байһан эрхэ… коммунис хүдэ… ехэ амжалтануу… аа. Совет хүнүүд… үнэн зүрхэнһөө… омогорхожо бай… йгуулжэ байна гээ.

КПСС-эй Централь… тэдэй Генеральна… нүхэр Л. И. Бреж… мунист хүн тухай, … үүсхэ үүргэ тухай… гүн гүнзэгы удха… үгэнүүдые уншаг… ануулнабди: «Хаа… злөө һаа, ямар… ал даажа ябаа һаа, … бүхэнэй эмхитэй, … байлгын, ажал хэ… ёохы ёһоор хан… үльгэр жэшээ ха… лгонуудые шиид… түрын ёһоор… льгэр жэшээ ха… ые саашадаашье… шухала».

Октябриин хубисха… һаа, манай… орон ямар байдал… һэм? Хоёр даб… лата доро байһан… арадай тулюур туй… дые мүнөөнэй, залуушуул гансал уран зохёол соо уншана, музейдэ, фильмүүд соо харана ха юм.

59 жэлэй туршада болоһон ехэ хубилалтануудые мүнөө харахада, айхабтар ехэ байна бшуу. Модон ангаһанһаа мүнөөнэй булад хүлэг хүрэтэр, тулгын галһаа мүнөөнэй зайн гэрэл хүрэтэр, урсахан гэрһээ мүнөөнэй шулуун ордон хүрэтэр хүгжэһэн хубилһан байдалнай түби дэлхэйе гайхуулна.

Манай Октябрь 60 жэлэй ойн үүдэнэй богоһо алхаба. Энээхэн 59 жэлэй туршада болоһон хүгжэлтэ, туйлагдаһан илалта, амжалтанууд хадаа хүн түрэлтэнэй түүхэдэ үзэгдөөгүй, урдань хаанашье дуулдаагүй үйлэ ушар болоно бшуу. Бидэнэр хэнэйшье ябаагүй шэнэ харгыгаар дабшажа, энэ ерээбди. Агуу Ленинэй байгуулһан сэсэн мэргэн Коммунис партиин хүтэлбэри доро 59 орьёл үндэр дабаануудые дабажа, дайн дажарай, хатуу шанга тэмсэлэй дүлэн сооүур дабшан ерээбди.

Октябриин ашаар манай ороной бүхы арадууд, тэрэ тоодо манай буряад арад зол жаргалтай болонхой, ерээдүй тээшэ үшөө ехэ этигэл, найдабаритайгаар харадаг болонхой гэжэ хилын саанахи манай нүхэдһөө гадуур, манай дайсадшье һайнаар мэдэнэ. Революциин урда харанхы балай, үгытэй ядуу байдалтай, үзэг ном мэдэхэгүй байһан буряад арад мүнөөдэр танигдахаар бэшээр урган һалбарна. Республика доторнай техникын һуурильшын үгөөр түхеэрэгдэһэн хүндэ промышленность, түрүү хүдөө ажахы, гайхамшагта соёл культура байгуулагдаа. ЛВРЗ, авиазавод, «Электромашина» гэхэ мэтэ промышленна томо предприятинууднай гансал Буряадтаа бэшэ, харин бүхы союз дотороо, дэлхэйн олон тоото оронуудта мэдээжэ болонхой. Жэшээнь, «Электромашина», прибор бүтээлгын заводуудан гаргаһан продукцинууд дэлхэйн олон арбаад гүрэнүүдтэ эльгээгдэнэ ха юм! Тинхэдэ, республикымнай хүдэлмэришэн ангиин түрүү түлөөлэгшэнэр, Социалис Ажалай Геройнууд А. Н. Оширов, Б. З. Поздеев, Д. К. Гумурова болон бусад Совет орон доторoo эгээл хүндэтэй хүнүүдэй тоодо оронхой.

Хүгжэн һалбарһан мүнөөдэрэй хүдөө ажахын түрүүшүүл, Социалис Ажалай Геройнууд Г. Л. Рабдаев, Г. Ц. Цыремпилова, Н. Л. Тадвашкина болон бусад тухай баяр омогорхолой хэды һайхан үгэнүүдые хэлэжэ болохоор бэ?!

Иимэ хүнүүдээр республикымнай үдэрһөө үдэртэ олошоржо байһан ушар хадаа бидэнние улам омогтой, улам баатарлиг болгоно. Иимэ хүнүүд лэ түрэл Коммунис партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые, тэрэнэй баталжа абаһан арбадахи табан жэлэй түсэбы болзорһоо урид дүүргэхэ, Октябриин мандуулһан нангин тугые бүри нэрэтэй түрэтэйгөөр үргэжэ ябахал.

Агуухэ Октябриин һайндэрые угтажа байхадаа, табан жэлэй түсэбые дүүргэхэ талаар туйлай ехэ, сэдьхэл хүдэлгэмэ һонирхолтой хүдэлмэри бидэнние саашадаа угтажа, хүлеэжэ байна гэжэ мартанагүйбди. Энэ хүдэлмэри тон харюусалгатай, совет арадай ямараар хүдэлмэрилһэнһөө, хараалһан түсэбүүдээ тэрэнэй ямараар дүүргэһэнһээ Эхэ оронойнмнай хүсэ шадал, нэрэ хүндэнь, һалбаран мандалгань дулдыдаха, бүлэ бүхэнэй һайн һайхан байдал, совет хүн бүхэнэй баян дэлгэр байдал, зол жаргал дулдыдаха бшуу.

Энхэ Октябриин мүнхэ туяа арад зониимнай агуухэ хэрэгүүдтэ уряалжа байнал!

Мэлс САМБУЕВ.

…ЛЭЙ ҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ, ЭЛИДХЭНЭ

АЛИШЬЕ ХЭРЭГ ОРОЛДОСЫН ХҮСЭНҺӨӨ

…ЕХЭ Октябриин со… …ис революци манай арад түмэндэ ажал…, эрдэм бэлиг… болон бэшэшье… олгоо юм. Ажал… хүн манай гүрэн… хүндэтэй, нэрэ… болонхой.

Урамхаанай аймаг… нютагһаа Ле… орденто Борьёогой… ержэ» хонишоноор… 11 жэл боложо… Зургаан жэлэй ур… Виктор нүхэртээ ту… эхэ хонидые… Тэрэ гэһээр жэл… эхэ хониһоо дун… 120,7 хурьгадые… жүүлнэбди.

… бидэ Сэлэн… залуу хонишон… Доржо Шпиндаковтон… хонишодой… социалис мүрысөө… ажал… зоритойхон амжал… һэмди. Тэрэ жэл… хонин бүриһөө… хурьга абажа түл… хонин бүриһөө… грамм нооһон аб… бүхэнөө 22,4… һалгаажа тушаа…

… урда… болоо. Үбэл, … хониднай үбһэ, тэ… …даа, зундаа… дүүргэхын тула ехэ… тэдүүлнэбди. …бүриһөө 4 120 кило… 20,0 кило… …нүүртэйгээр эхэ… …тушаагааб… сaг болзор… …аргаар… һайн бэлшээ… таргалуулагдаа. …ажал хүгжөөхын, мяха, нооһо ехээр абажа, гүрэндэ худалдахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулан, эсэшэ сусашагүйгөөр оролдожо байһан хонишод гүрэн түрын зүгһөө магтуулна, урмашуулагдана. Нүхэрни гүрэнэй дээдын шанда хүртөө һэн, бишье юһэдэхи табан жэлэй дүнгөөр «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдааб. Совхозоймнай эрхим хонишон Г. Л. Рабдаевта Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо, түрүү хонишод Д. Я. Свистунов, Д. Н. Эрдынеев, Б-Н. Г. Гомбожапов, Г. П. Мункуев болон бусад Советскэ Союзай орденуудта хүртэнхэй.

Манай нютагта энэ намар саһан эртээр ороо, сагһаан урид хүйтэн болобо. Иимэ ушарай тохёолдоод байхада, хонишод һайнаар, оролдосотой, эршэтэйгээр хүдэлхэ ёһотой. Тиигээгүй һаа, хонишодой түсэб, уялгануудаа дүүргэхэнь хүндэшэг болохо.

Энэ жэл манай отарада хониной шэнэ байра бариигдаа. Илангаяа хонидоо зүбөөр бэлшээхын, үгтэһэн тэжээлээ гамтайгаар, аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхын түлөө оролдонобди.

Партиингаа Центральна Комитедэй Октябриин Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүдээр, КПСС-эй ЦК-гай Пленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгөөр зоригжоһон манай хонишод малай үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэхын, урда жэлэйхиһээ үсөөн бэшэ хурьга абахын, бага бэшэ нооһо хайшалхын түлөө оролдожо байна.

Г. БАЗАРОВА,
Зэдын аймагай Ленинэй орденто Борьёогой совхозой отарые даагша.

БАЯСАМА АМЖАЛТА ТУЙЛАГДАА

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ үйлэдбэриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхын түлөө, 1976 оной арадай ажахын түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхи эрмэлзэлтэйгээр оролсоһон манай совхозой механизаторнууд, газар тарялан дээрэ ажалладаг бусад хүдэлмэрилэгшэд баясамаар амжалта туйлажа шадаа гээшэ.

Тусхайлан хэлэхэдэ, 6900 гектар газарта ороохото-бобово ургамалнууд таригдаа һэн. Тэрэнэй гектар бүриһөөнь дундa зэргээр 15,8 центнер орооһон абтаа. Аймаг соо туйлагдаһан эгээл ехэ үрэ дүн энэмнай болоно. Хартаабха ургуулагшаднай баһал һайн амжалтатай. 220 гектарай тус бүриһөө 182 центнер хартаабха абаһан байха.

Энэ жэлэй баян хэшэг хуряан абаха хүдэлмэридэ би хабаадалсааб. Жолоодожо ябаһан «МТЗ-5» трактораа байлгажархёод, таряа хурялгын хүдэлмэриин эхилэмсээр «Сибиряк» комбайндаа һуужа, поли дээрэ гараа һэм. Ингэжэ дүрбэдэхи жэлэйнгээ орооһо сохилгые Исток тосхоной тарялан дээрэһээ захалаа һэм.

Ургаса хурялгын эхилхын урдахануур энэ жэлдэ 10 мянган центнер орооһо сохихо гэһэн социалис уялга абаһан байгааб. Тинхэ зуураа Истогой нэгэдэхи отделениин комбайнер Анатолий Григорьевич Ильковтой мүрысэн ажаллаха хэлсээ баталаа һэмди.

Удаань Колесовско, Кабанскын отделенинүүдэй полинууд дээрэ хүдэлөөб. Баалшье суглуулан сохёоб, сэхэшье хадааб. Ешмээн, обёос, горох, шэниисэ гэхэ шэлэн хатаһан лэ, хадахаар болоһон лэ ургасые иимэ тиишээ ябажа байгаад хурьяагдаа. Энэ үедэ бороо хурын ороһонһоо, комбайнай эбдэрһэнһээ боложо, саг зуура зогсохоншье ушар тохёолдоо аааб даа. Гэбэшье шүүдэр хатаба гү гэхэлээр хүдэлмэреэ эхилээд, һүниин тэнгэһээ холо үнгэртэр ажаллагдаа гээшэ.

Поли бүхэнэй ургаса нэгэ жэгдэ байгаагүй. Захаһаань нүхэдтэеэ хамта ябажа хурьяаһан байнабди. Зарим участогһаа гушаад центнер хүрэтэр орооһон абтаа. Өөдэгүйханшье ургасатай газар дайралдагша лэн. Гэбэшье яба ябаһаар лэ, хүдэлэ хүдэлһөөр лэ эсэсэй эсэстэ ялалга, сохилгын дүүрэхэдэ 12 мянга 148 центнер орооһо сохижо, энэ жэлэй тарян хурьялгын тон шухала хүдэлмэриин хойноһь гаралсаба гээшэб.

Ингэжэ нёдондоноинһоо туйлаһан дүнгые 4348 центнерээр үлүүлһэн болоноб. 1976 оной ургаса хурьялгын үедэ ажахын болон аймагай комбайнернуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илажа, нэгэдэхи һуури эзэлбэш гэжэ намда дуулгахадань ехээр баярлаа һэм. Энэ минии түрүүшын амжалта! Энэ хадаа арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб дүүргэхэ тэмсэлдэ оруулһан минии хубита болоно гэжэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

Энэ жэлэй ургаса хурьялга манай совхоздо, манай аймагта яһала эмхитэйгээр, сабшаган ажалай эршэтэйгээр үнгэрөө. Совхозоймнай 11 комбайнер дүрбэ мянгаһаа дээшэ орооһо сохёо.

В. ИДРИСОВ.
Кабанскын совхозой комбайнер, парткомой гэшүүн.

2. АЖАЛ ГЭЭШЭ ЖАРГАЛ

Ажалай һүүлээр халуун эдеэн амтатай.

Ажал хэжэ, амжалта туйлахын тула хүн бүхэндэ дүршэл, арга нюуса гэжэ байдаг. Хорин хоёр жэлэй туршада хони үсхэбэрилгэдэ таһалгаряагүй хүдэлмэрилжэ байһан Цыден-Дамбада амжалта туйлаха дүй дүршэл, онол арга дундаршагүй ааб даа. Залуушуулые хүнгэн бэшэ ажалайнгаа дүршэлдэ тэрэ заабол һургажа, али болохоор хамһалсажа, шадаал һаа туһа хүргэхые хүсэжэ, оролдожо байдаг. Цыден-Дамбын һурагһан хүмүүжүүлһэн залуу хонишод колхоздонь мүнөө яһала олон. Заримдаа тэдэ һурагшадынь багша Цыден-Дамбатайгаа уулзахадаа доро дохин амаршалжа, баярые хүргэжэ байхадань сэдьхэлһээ баярлангүй байхаар аал?

Ямаршье ажал өөрын нюусатай, бэрхэшээлтэн байдаг гээшэ. Цыден-Дамба Доржиевтан ажалаа дүүргээд гэртээ орожо, уурагтал шара сайгаа амтархан уужа байхадаашье ажал тухайгаа эжэлүүдгүй ярилдажа, саашанхи зорилгонуудаа заабол хэлсэдэг заншалтай. Зүбшэлсэхэ юумэниинь гэхэдэ, һүрэг хонидоо һайнаар ондо оруулха, нооһо ехээр хайшалжа, хурьга олоор түлжүүлжэ, түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ тухай хэлсэһэн байдаг. Ингэжэ саашанхи амжалта тухайгаа хэлсэхэдээ Цыден-Дамбатан түрэл ажахынгаа гол һалбарине улам хүгжөөжэ, экономикыень бэхижүүлээд, улад зоной ажабайдалые бүри һайжаруулха хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсахаар эрмэлзэнэ бшуу.

Садахалнаар үбэлжүүлхэ — үдэр бүриин оролдолгоһоо.

БАМ-ай БАРИЛГАШАД ХАБАЯА ХАРУУЛНА

Байгалай хадануудай хормойдо баригдаһан Даба н поселогто мүнөө БАМ-ай олон барилгашад, проходчигууд ажаһууна, ажаллана. Эдэнэр тоннель малтаха бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ байна. Ахмед Фаизмуратович Нагумановай хүтэлбэрилдэг бригадын проходчигууд Агууехэ Октябриин һайндэрэй урдахана 71 метр утатай штольни малтажа дүүргэбэ.

Карагандагай «Шахтоспецстрой» управлениин Забайкалиин горно цехэй коллектив Байгалай тоннель барилсаха харюусалгатай даабари абаһан юм. Эдэнэр хадын орой дээрэһээ сэхэ доошонь нүхэ малтажа ороод, хоёр тээшэнь тоннель малтажа эхилхэ юм. Энэ коллектив 50 метр гүнзэгыдэ нүхэ малтажа, даабаряа холо үлүүлэн дүүргэбэ.

Агууехэ Октябриин революциин 59-дэхи жэлэй ойдо зорюулагдаһан мүрысөөнэй дүн гаргагдаба. «Нижнеангарсктрансстрой» трестын 572-дохи поездын Н. П. Шутелевэй бригада энэ мүрысөөндэ түрүүлжэ гараа. Эдэнэр жэлэй эхинһээ 24 хүүргэнүүдые уһа голнууд дээгүүр эрхим шанартайгаар барижа, даабаряа холо үлүүлэн дүүргээ.

«ЛенинградБАМстрой» трестын коллектив 100 бүлэ айлай орохо гэр Северобайкальск посёлогто барижа эхилбэ. 1977 ондо түрүүшын хоёр гэр ашаглалгада оруулагдаха юм. Ойрын жэлнүүдтэ эндэ байрын 90 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэрнүүд, соёлой ордон, больница, саад, яслинууд баритдахаар хараалагдана. Эдэ бүхы гэрнүүдэй, ордон, байшангуудай проектнүүдые Ленинградай эрдэм шэнжэлэлгын институдай архитекторнууд зохёохо юм.

Октябриин 31-дэ Северобайкальск посёлогто спортивна зал баяр ёһололой оршон байдалда ашаглалгада тушаагдаба. БАМ-ай залуу барилгашад спортын нааданууды үнгэргэхэ хоёр залтай болобо. Ашаглалгада оруулагдаһан шэнэ зал соо спортын хэдэн зүйлөөр мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Нижнеангарскын, Гоуджекидэй, Ульканай, БАМ-ай баруун участогай барилгашад эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй командануудые эльгээһэн. Северобайкальск посёлогой команда шадамар бэрхэ, габшагай байжа, энэ мүрысөөндэ илажа гараа.

А. КУКЛИН,
манай корр.

ТОО, БАРИМТАНУУД

▽ Жэл бүхэндэ адууһа малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэдэг Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой гэшүүд, илангаяа кукурузашад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ горитонхон амжалта туйлаба. Түрүү кукурузашан Иван Федосеевич Горюновой хүтэлбэрилдэг звено даалгагдаһан 125 гектар поли дээрэһээ гектарай 143 центнер кукурузын ногоон эшэ набша хуряаба. Кукурузын иимэ баян ургаса ургуулһан тус звеногой гэшүүд колхозой нийтын адууһа малда бүхыдөө 17875 центнер шэмэтэ тэжээл бэлэдхэжэ абаа юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ тус звеногой гэшүүд ерэхэ жэлдэ бүри ехэ ургаса хуряахын тула бүхы хүсэ шадалаа гарган оролдожо байнхай.

▽ Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй эхинһээ хойшо республикымнай колхоз, совхозууд гүрэндэ 37.093 тонно мяха, 111.617 тонно һү, 68.281 центнер нооһо, 50.282 тонно орооһо таряа тушааба.

▽ Хэрбээ үнгэрһэн жэлдэ республикын шубуушад 83.219 мянган үндэгэ суглуулһан байбал, энэ жэлдэ 86.541 мянганда хүргөө.

▽ Республикымнай огородшод нёдондо гүрэндэ 964 тонно овощ худалдаһан байгаа һаа, энэ жэлдэ 5208 тонно тушаажа, ажалшадые энэ амтан эдеэгээр гүйсэд хангаа.

▽ Партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгөөр (нёдондоной һүүлшын кварталай болон байгша оной түрүүшын хахад жэлэй дүнгөөр) республикын һаалиин 25 фермэ, 85 һаалишан ВДНХ-гай үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа.

▽ Байгша ондо республикымнай ажахынуудай 140 шахуу хонишодой бригада 100 эхэ хонин бүриһөө 100, мүн дээшэшье хурьга абажа түлжүүлээ.

ХУБИСХАЛАЙ ДҮЛЭН СООГУУР

Буряад хасагуудай эрхэ тиихэдэ ээлтэйхэн байһан ааб даа. Гэбэшье тэдэнэр өөрынгөө газартай, зөөритэй бэлэй. Теэд албанда ошоходоо өөртөө мори, тэрээндэз шэнэ тоног, өөртөө, хасаг хубсаһа, һэлмэ гэхэ мэтые худалдажа абаха уялгатай һэн. Гармын албанда мордоходо, Бамбаровай бүлэ улам үгыршөө бэлэй. Һүүлшынгээ зөөреэр мори, тоног, хубсаһа абаа ха юм.

Буруугай бэлшээриһээ гаража үзөөгүй Гарма баруун зүг шэглэһэн поездын сонхоор зүүдэн шэнги юумэнүүдые хаража ябаа. 1917 он һэн. Июль һара. Германиин фронт оёдолоороо хангирһан шинель мэтэ байгаа. Үсэгэлдэрэй дайсад мүнөөдэр бэе бэеынгээ окопто айлшалалсадаг болоо. «Бодото дайсад — большевигүүд», — гэжэ генерал Корнилов август һарада Питер тээшэ хасагуудай сэрэг ябуулба. Хасаг Гарма Бамбаров тэрэ сэрэгэй нэгэ эшелондо ябалсаа.

Юун боложо байгаа юм — ойлгохогүйш. Ород хэлэндэ Гарма үшөө тулюур. «Пролетариадай диктатура» гэхэ мэтэ үгэнүүдые даб дээрэ ойлгожо ябадаг һэн.

Станци Гатчино, Эшелон соо ябаһан «зэрлиг дивизи». Сагаан папаахатай, хара хэдэргэтэй, барбагар һахалтай хасагууд...

— Зогсогты! Таанар, үгытэй зон, мэхэлүүлһэн зон, хайшаа ошожо ябанабта?! Таанар, тэнэгүүд, аха-дүүнэрээ алахаяа ябанат! — гэжэ большевигүүдэй түлөөлэгшэ Сидякин хэлэбэ.

— Ехэ эрэлхэг, урагшаа эрмэлзэлтэй хүн байгаа һэн тэрэ Сидякин, — гэжэ Гарма Бамбаров мүнөө хэлэдэг.

Большевигэй үнэн сэхэ үгэнүүд хүн бүхэнэй сэдь хэлдэ хадуугдаа һэн. Тэрэ эшелон Питер ошоогүй...

Октябриин үдэрнүүдтэ «хубисхалай бурьялһан эрьюулгэдэ Гарма эршэдүүлэн ябаа. Агуу урасхалай алишье эрьетээшэ тэгүүлхэеэ мэдэжэ ядаһан хүнүүдэй дунда Гармашье төөриһэн. Үдэр бүриин митингдэ зүһэн бүриин «элидхэлшэдые» шагнаа. Үгытэй зоной тала бариһан большевигүүдэй үгэнүүдтэ үнэншөөд, арбан долоон оной эсэс багаар Бамбаров нютагаа бусаа һэн.

— Хэн гээшэб Ленин, ши өөрөө хубисхалда хабаадалсаа гүш? — гэхэ мэтын асуудалнуудаар нютагаархинниинь Гармые угтаба.

Түрэл нютаг... Тэрэ ёһоороо Сэлэнгэ мүрэн хашарһата долгинуудаа Байгал руу туухан зандаа. Сүтэй нютагта юуншье хубилаагүй хэбэртэй. Баяниинь — баяннаараа, үгытэйнь — мүнөөхи ноёной хони адуулһаараа. Гэбэшье Октябриин элшэ манан харанхые сүмэ сорьёжо эхилээ. Тэмсэл үшөө хурсадажа байгаа...

Атаман Семенов хасагуудые сэрэгтээ хара баряагаар татуулба. Гарма Бамбаров баһал хамагдаа. Үнэн, худалые, элирүүлхэ бодол, улаан сагаан хоёрые илгаруулха мэдэрэл хорин наһатай хүнүүдэй үдэр, һүниин һанаа үнөөн болоо һэн.

Харша үзэлтэй сэрэгһээ зугадаха гэһэн шиидхэбэри сэдьхэл һанааень үдэр бүри зобоогоо. Тиихэдэ Шэтэ шадар шанга тулалдаанууд боложо байгаа һэн. Сагзуурын сухарилтын гашуун амта амасаһан улаан сэрэгшэд партизан тэмсэлэй онол арга шэлээ.

Партизанууд хаана байна хаб гэжэ Гарма Бамбаров ходо хадуудаг болобо. Ушар тохёолдоходо улаантан тээшэ орохоёо шиидэһэн байгаа бшуу...

Январь һарын янгинама хүйтэн һэн Түүдэг тойроһон хасагууд һахалайнгаа мүльһэ хайлуулха зуураа гэмэрнэт: «Хашартай болоһон дайн гээшэб. Эгээ мүнөө дулаан гэртээ хэбтэгшэ һаа»... Тэрэ үдэшэ сагаантан партизануудта добтолбо. Үбдэг хүрэтэр гүнзэгы саһа махажа, урагшаа дабшаһан сагаантан туулган һомондо сохигдожо, хэбтэхэ баатай болоо һэн.

Харин ганса Гарма Бамбаров хоёр тээһээнь эшхэрһэн һомонуудыешье тоонгүй, урагшаа мүлхинэ. Саһан дээрэ годирһон зүргэ үнэн сэхэ харгын эхин болоо һэн. Үглөөдэр Гарма улаан партизануудай жагсаалда буугаа бөлэн баряад зогсобо. Отрядай командир Погадаев олзорхоо бэлэй.

Юуб гэхэдэ, отрядта буряад партизан угаа хэрэгтэй байгаа бшуу. Буряад тосхонуудаар ябахадаа, хүн зонтой уулзажа, улаантан ямар хэрэгэй түлөө тэмсэнэб гэжэ ойлгуулха, тэрэ тэмсэлдэ арадые бодхоохо нангин зорилгые бэелүүлхэдэ, Гарма Бамбаров отрядта ехэ хэрэгтэй хүн болоо. Тиихэдэ өөроошье Гарма большевигүүдэй үзэл бодолые улам һайнаар ойлгожо эхилээ һэн.

Байд гээд лэ шангахан тулалдаанууд болодог бэлэй Илалташье дабагдадаг, гэдэргээшье сухарихa ушар тохёолдодог һэн. Хатуу байлдаанда командир Погадаев алдалан унаба. Бамбаров эрэлхэг байһанаа тулалдаанда гэршэлэн харуулаа.

Буряад тосхонуудаар ябажа, отрядтаа хэрэгтэй унаа мори, хубсаһа хунар эдеэ хоол суглуулдаг һэн. Буряадуудтай үгэсэ ойлголсожо, Бамбаров улаантанда ехэхэн аша туһа хүргөө. Партизанууд Гармые «Ваня — оршуулагша» гэжэ нэрлээ һэн. Энэ нэрээрээ мүнөөшье Гарма Цыренович омогорходог юм.

1920 оной октябриин 22-то улаан партизанууд Шэтэ хотые эзэлэн абаба. Эдэбхитэй 16 партизануудай тоодо Бамбаров Шэтын командноһуралсалай курсада зууршалагдаа.

«Агууехэ Октябриин социалис революцида, граждан дайнда, Совет засаг байгуулха тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанай түлөө, мүн агуу Октябриин ойтой дашарамдуулан Гарма Цыренович Бамбаровые «Шэн габьяагай түлөө» гэһэн медаляар шагнаха. Москва, Кремль 1967 он».

Тэрэ медальда хүртэхэдөө, Гарма Цыренович һанаа һэн: «Манай отрядай хэд мэндэ ябана хаб? Нэгэтэ сугларжа уулзаа һаа, һонин байгаа». Пагадаевай отрядай дайлалдаһан нютагай районой газетэдэ иимэ хүсэлэн тухайгаа бэшээ һэн. Гашуудалтай харюунууд ерээ. Аяар 50 гаран жэл үнгэрөө ха юм. Тэндэхи нүхэд бултадаа тооной наһа бараһан байба. Харин үри хүүгэдынь партизан Бамбаровта харюу бэшээ. Тэдэнэр айлшалхыень урина.

Гэнтэ Гарма Цыреновичые ехэтэ баярлуулһан бэшэг аяар холын Чечено-Ингушетиин АССР-һээ ерэбэ.

«Амар мэндэ, Ваня-оршуулагша! Тэрэ гэһээр 50 жэл үнгэрбэшье, шамайе мартаагүйб. Би — Кузнецов ха юмбиб. Һанана гүш? Хоюуландаа мори, зэбсэг суглуулжа ябагша бэлэйбди. Хэды дахин тулалдаанда хамта дайсадай урдаһаа бодообибди. Шамайс амиды мэндэ гэжэ отрядаймнай байһан районой пионернүүд дуулгаа. Ваня, намдаа айлшалжа ерыш, хөөрэлдэхэбди, дайшалхы нүхэдөө һанахабди. дуулахабди: «...партизанские отряды занимали города»...

«Мэндэ амар Яков Сидорович! Танай бэшэгые абажа, гүн сэдьхэлээ баясааб. Тэрэ үнгэрһэн сагаа мүнөө һанахадамни, би хадаа танай. ород революционернүүд, партизануудай аша туһаар үнэн хэрэгые шэлэжэ, Совет засагай түлөө тэмсэһэн байнаб. Мүнөө үедэ Сүтэй нютагайнгаа залуушуултай уулзажа, манай тэмсэл тухай, Погадаев болон бусад партизануудай баатаршалга тухай хөөрэдэгби. Айлшалхые уриһандашни баяртайб. Теэд, наян наһандаа холын харгыда ябахада хүндэ болоо. Отрядайнгаа дайлалдаһан газарнуудаар ябаха дурамни хүрэдэг»...

Иимэ удхатай бэшэгүүд хоёр партизануудай хоорондо домог шэнги бэшэгдэдэг.

Граждан дайнай һүүлээр Гарма Цыренович түрэл нютагаа бусажа, шэнэ байдалай түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлһэн. Сүтэйдэ колхоз эмхидхэлсэһэн, түрүүлэгшээр хүдэлһэн, һүүлшын дайнда хабаадалсажа, «Японие илаһанай түлөө» гэһэн медаляар шагнагдаа юм.

Бамбаровай намтар Совет засагай түүхэтэй нягта холбоотой. Иимэ хуби заяагаараа Гарма Цыренович омогорходог.

Н. НАМСАРАЕВ.

3. АЖАЛ ГЭЭШЭ ЖАРГАЛ

«Ажал хэжэ арадтаа хүндэтэй болохо» гэһэн арадай аман үгын али зэргын сэсэн удхатай байһые Цыден-Дамба хөөрэхэ үедөө, эхэ, эсэгынгээ захяа заабарине заабол дурдадаг. Тэрэ харанхы барга, хаанта засагай үедэ үгытэй ядуу түрэлхидынь нютагайнгаа баянай адууһа мал харууһалжа үлэ хоолоо арайхан залгадаг байһан юм. Теэд Агууехэ Октябриин хубисхалай жаргалай туяа сасаһанай ашаар Цыбигэй Доржын Цыден-Дамба хүбүүниинь гэрэлтэ һайхан Совет орондо хүмүүжэжэ, хүлөө дүрөөдэ, гараа ганзагада хүргэһэн байна. Хүбүүнэйнгээ иимэ һайхан, жаргалта сагта түрэһэндэ баярлаһан эхэ, эсэгэнь хүбүүндээ наһанайнь юрөөл үреэжэ, ажал хэхэдээл золтой, жаргалтай ябахаш гэжэ захиһан байха.

Цыден-Дамба Доржиев арбан нэгэн үхибүүдэй эсэтэ гэжэ урид бэшээ һэмди. Капиталис оронoй ажалшадай хуби заяа мэдэнэбди. Совет засагай үгы һаа, Доржиевтанай бүлын эдэ үхибүүд дунда һургуули дүүргэжэ, дуратай мэргэжэлээ шудалха аргатай байгаа гээшэ гү? Үгыл ааб даа.

— Партиин XXV съездын тоосоото элидхэл уншаад байхадаа баярлахаар һэн. Намдал адли гэрээр дүүрэн үхибүүдтэй хүн иимэ зол жаргалтайгаар яажа ажаһуунаб гэбэл, ажал хэхэдээл жаргана, амгалан тайбан ажаһууна ха юм. Юрэдөө эдээхэн үхибүүдэймни хэнэйнь хэн болохые урид багсаахын аргагүй. Хэзээдэшье мэргэжэлтэн хүнүүд боложо, коммунизм байгуулгын тэмсэлдэ хубитаяа оруулалсаха байһанниинь лабтай. Мүнөө энэ талаар һанаагаа зобохо юумэн үгы ха даа, — гэжэ Цыден-Дамба Доржиев хөөрэнэ.

В. ЖИГЖИТОВ.
С. БАЛДУЕВ.

Хурдан мори
һургаһантнай
Хүлэгэй түрүү болоһой
даа,
Хүдэр хүбүүдые
үргэһэнтнай
Хүнэй түрүү болоһой
даа.

ТОО, БАРИМТАНУУД

▽ Революциин урда Верхнеудинск хотодохи нэгэ библиотекэ орондоо 300 гаран уншагшадтай байһан. Мүнөө республикын 1262 библиотекэдэ 11 миллион 867 мянган ном тоологдоно. 718.687 уншагшадые эдэ библиотекэнүүд хангана.

▽ Урдань ниитын клубууд үгы байһан. Мүнөө соёлой 662 байшан болон клубуудай уран һайханай хүдэлмэридэ 70 мянга гаран залуушуул хабаадана. Гадна республика дотор хүүгэдэй хүгжэмэй ба уран зурагай 53 һургуули хүдэлнэ.

▽ Буряадай номой хэблэл 1923 ондо оройдоо зуугаад хэһэг ном хэблэн гаргаһан байна. 1975 ондо республика доторнай 128 ондоо нэрэтэй ном 1 миллион 52 мянган хэһэгээр хэблэн гаргагдаа.

▽ Республика дотор кино харуулдаг 763 стационарна түхеэрэлгэнүүд хүдэлнэ. Жэлдээ дунда зэргээр 8 миллион 200 мянган хүнүүд кино харана.

СПОРТСМЕНҮҮДНАЙ УРАГШАТАЙ

Ажалай Улаан Тугай орденто «Ажалай резервнүүдэй» коллектив, тэрэ тоодо манай республикын спортсменүүд Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойн һайндэрые эрхим амжалтатай угтаба. Тиин эдэнэр спортын арбан болон табан зүйлөөр үнгэргэгдэһэн спартакиадын бүхы комплекс тушаажа дүүргэһэн байна. Эдиршүүлэн дундаһаа техническэ мэргэжэл олгодог хоёрдохи училищиин спортсменүүд эрхим амжалта туйлажа, дамжуулгын кубогта хүртэһэн байба. Харин басагад соһоо 7—8-дахи училищинуудай командаг түрүүшын хоёр һуури эзэлбэ. Спартакиадада хамтадаа 2.000-һаа дээшэ спортсмен хабаадалсаа.

Үнгэрһэн үе соо ГТО-гой значок абагшадай тоо ниилээдгүй олошороо. Мүнөө 4.000 гаран һурагшад ГТО-гой комплексын нормо дүүргээд байна. «Ажалай резервнүүдэй» бүлгэмэй спортсменүүд гансашье республика соогоо бэшэ, мүн бүхэсоюзна болон уласхоорондын мүрысөөнүүдтэ хабаадаһан юм. Жэшээнь, СССР-эй спортын мастер, Улаан-Үдын индустриально-педагогическа техникумэй һурагша Павел Яковлев үнгэрһэн зун амжалтатай байба. Тэрэ 1.500 метрэй зайда урилдахадаа, СССР-эй хоёр удаа чемпион болоһон, ГДР, Польшодо үнгэргэгдэһэн уласхоорондын мүрысөөнүүдтэ хабаадалсаа. Мүнөө манай нютагай хүбүүн Павел Яковлев 1980 ондо Москва хотодо үнгэргэгдэхэ Олимпиин наадануудта хабаадахаар СССР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ кандидадаар абтанхай.

Боксоор спортын мастер болоһон. СССР-эй кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэһэн наадаанда бронзо медальда хүртэһэн Александр Медведев Олимпиин наадаанда хабаадалсахаар бэеэ бэлдэнэ. Тэрэ һаяхана Берлин хотодо үнгэргэгдэһэн уласхоорондын мүрысөөндэ хабаадалсахадаа, гурбадахи һуури эзэлжэ ерээ һэн. Энэ мүрысөөндэ 11 оронуудай 300-һаа дээшэ боксёр хабаадалсаһан байгаа.

1974 ондо боксоор РСФСР-эй чемпион болоһон, хүндэ шэгнүүртэ СССР-эй спортын мастер Михаил Долматов һайн амжалтатай. Тэрэ «Ажалай резервнүүдэй» бүлгэмэй Россин Совеэдэй түрүү һуури эзэлхын түлөө Курган хотодо үнгэргэгдэһэн наадаанда түрүү һуури эзэлээ бэлэй.

Хүнгэн атледүүд Пөтр Васильев, Александр Майоров, Татьяна Позднякова, Ольга Юшкова, Надежда Виноградова, Татьяна Калашникова болон бусад олон мүрысөөнүүдтэ хабаадалсахадаа, хододоо амжалта түйлана

М. БОРИСОВ.

ШЭНЭ КОМАНДА БҮРИДХЭГДЭБЭ

Буряадай АССР-эй залуушуулай дунда спортын наадануд үнгэргэгдэжэ эхилбэ. Түрүүшынь наадан «Труд» бүлгэмэй спортын ордон соо баскетболоор болоо. Зургаан үдэрэй туршада үргэлжэлһэн шанга тулалдаанда «Забайкалец» клубай команда түрүү һуури эзэлбэ. Эдэнэр түгэсхэлэй уулзалгада «Спартагай» спортсменүүдые 59:52 тоотойгоор шүүһэн байна. «Буревестник» бүлгэмэй команда гурбадахи һуурида гараа.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа «Забайкалец» клубай команда мүн лэ эрхимлээ. Удаадахи хоёр һууринуудые «Буревестник», «Урожай» бүлгэмүүдэй командануд эзэлбэ.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн командын гэшүүдһээ республикын суглуулагдамал команда бүридхэгдэбэ. Эдэнэр байгша оной ноябрь һарын эхеэр Владивосток, Улаан-Үдын хотонуудта үнгэргэгдэхэ Алас Дурна зүгэй зонын түрүү һуури эзэлхэ нааданда хабаадалсаха болоно.

Б. МИРОМАНОВ.

ЭРДЭМ НАУКЫН ҮДЭРНҮҮД

Бэшүүрэй, Хэжэнгын аймагуудта боложо үнгэрбэ. СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай эрдэмтэдэй үүсхэлээр эрдэм наукын үдэрнүүд эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрээндэ хүдөөгэй һургуулинуудай багшанар гол түлэб хабаадаба. Хүдөөгэй багшанарые совет эрдэм наукын туйлалтануудтай, саашадань хүгжөөхэ зорилгонуудтай танилсуулха хэрэг эдэ үдэрнүүдэй гол зорилгонь болоно.

Хэжэнгын аймагай түб һууринда һургуулинуудай багшанар, хүдөөгэй интеллигенци олоор сугларба. «Манай орондо эрдэм наука саашадань хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» гэһэн асуудалаар Буряадай филиалай президиумэй түрүүлэгшэ, химиин эрдэмэй доктор М. В. Мохосоев элидхэл хэбэ. Тэрээние сугларагшад ехэ анхаралтайгаар шагнажа, һонирхоһон асуудалнуудтаа дүүрэн харюу абаһан байна.

Буряадай филиалай ниитын эрдэм шэнжэлхэ институдай директор, философиин эрдэмэй кандидат Д. Д. Лубсанов энэ асуудалаар Бэшүүр тосхоной соёлой байшанда сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Эрдэм наукын үдэрнүүд Мухар-Шэбэрэй, Хориин, Улаан-Үдын аймагуудта боложо үнгэрөө.

РЕВСОМОЛОЙ ГЭШҮҮД МАНАЙДА

Зүүн- Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин комсомолшууд аха дүү Монгол оронoй Улаан-Баатарай түмэр замда ажалладаг ревсомолой гэшүүдтэй хани барисаатай болоһоор үниинэй юм. Тэдэнэр хирэ-хирэ болоод лэ уулзажа, революциин, дайшалхы болон ажалай алдар солын газарнуудаар сугтаа аяншалдаг, ажал хүдэлмэри, залуу үетэнэй үйлэ хэрэг тухай хөөрэлдэдэг заншалтай болонхой.

МНР-эй ревсомолой бүлэг гэшүүд гурбан үдэрэй туршада Буряад оронoй түмэр замшадта һаяхан айлшалба. Улаан-Баатарай түмэр замай ревсомолой комитедэй секретарь Жамбалдорж, локомотивна депогой начальник Доржванчиг, Сүхэ-Баатарай локомотивна депогой слесарь Галхуу болон бусад залуушуул тэрэ бүлэгэй бүридэлдэ ороһон байгаа.

Монголой Арадай Республикын ревсомолой гэшүүд Наушки, Галуута Нуур, Улаан-Үдэ станцинуудай комсомолшуудта айлшалаа. Тэдэнэр М. И. Калининай нэрэмжэтэ локомотивна депогой, түмэр замай Улаан-Үдын отделениин тоолон городорхойлолгын станциин ажал хүдэлмэритэй танилсаа, городой дурасхаалга газарнуудаар аяншалаа. Коммунис партиие, Совет гүрэнние байгуулагша В. И. Ленинэй хүшөөдэ Монголой ревсомолшууд баглаа сэсэг табиһан байна.

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин начальник А. И. Долгий ревсомолой гэшүүдтэй уулзажа, Буряадай түмэр замшадай хүдэлмэри тухай хөөрэһэн байна.

Манай корр.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Бүхы хүн түрэлтэндэ шухала удха шанартай, гайхамшагта һара үдэрые. — Агууехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойе дэлхэйн олониитэ үргэнөөр тэмдэглэжэ байна.

ВАРШАВА. Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баяр ёһололнууд. һайндэрнүүд арадай Польшын хото городуудта, һуурин тосхонуудта эхилбэ. Предприятинуудта, барилганууд дээрэ үдэшэнүүд. суглаанууд болоно. Польшын ба уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй ветерануудтай уулзалганууд үнгэргэгдэнэ.

Заншалта болоһон совет киногой үдарнүүд гайхамшагта һара үдэрэй урда тээ ПНР-эй хото городуудта, һуурин тосхонуудта эхилбэ. Польшын хүн зон революционно тэмсэлдэ зорюулагдаһан «Выбор цели», «Повесть о человеческом сердце» ба бусад фильмүүдые хараха байна.

ПРАГА. Агууехэ Октябриин һайндэр социалис Чехословакиин хото городуудта, һуурин тосхонуудта хүрэжэ ерэбэ. Агууехэ һайндэрые, чехословак-совет хани барисаае алдаршуулһан тугуудаар, транспарантнуудаар, плакадуудаар Прагын, Братиславын. Брногой, Остравын ба республикын бусад хото городуудай, һуурин тосхонуудай үйлсэнүүд, талмайнууд шэмэглэгдэһэн байна.

Октябриин һайндэртэ, чехословак-совет хани барисаанай заншалта һарын эхилэлгэдэ зорюулагдаһан баярай суглаанууд, үдэшэнүүд предприятинуудта, эмхи зургаануудта, чехословак-совет хани барисаанай холбооной эмхинүүдтэ үнгэргэгдэнэ. Октябриин агууехэ сургаал һургаалнуудай СССР-тэ, социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронуудта бэелүүлэгдэжэ байһан тухай, манай оронуудай хоорондохи аша үрэ ехэтэй харилсаан тухай хөөрэһэн олон тоото выставкэнүүд нээгдээ.

КАЛЬКУТТА. Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойдо зорюулагдаһан фото-зурагай ба номой выставкэ эндэ нээгдэбэ. Индиин-совет харилсаанай гол шатанууд тухай олон тоото фото зурагууд хөөрэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хани ёһоной албанай хэрэгээр 1973 ондо Индидэ ерэһэн, Индиин премьер-министр Индира Гандиин албанай хэрэгээр һаяшаг СССР-тэ ошоһон тухай хөөрэһэн зурагууд олоной анхарал татана.

КОЛОМБО. «Шри Ланка — Советскэ Союз» гэжэ хани барисаанай лигиин үүсхэлээр ланкийско-совет хани барисаанай заншалта һара Шри Ланкагай Республикада эхилбэ. Тэрэ Агууехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойдо зорюулагдаһан байгаа. Үдэшэнүүд, митингнүүд, суглаанууд, лекцинүүд, фото-зурагай ба номой выставкэнүүд, кино харуулалга тэрэнэй программада ороно.

ЛОНДОН. һайндэрэй хүндэлэлдэ англо-совет хани барисаанай бүлгэм сугнаануудые, митингнүүдые оронoй олон хото городуудта үнгэрэнэ.

СССР-эй амжалтанууд тухай, совет хүнүүдэй ажал, амаралта тухай хөөрэһэн фотовыставкэ — Лондондо, Советскэ Союзай Запорожи хотын ажабайдалтай танилсуулһан фотовыставкэ Бирмингемдэ нээгдээ.

(ТАСС)

ХЭДЭХЭН ҮГӨӨР

ТРИПОЛИ. Шэл ба шэл хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилдэг завод Ливиин ниислэл хото шадар баригдажа дүүргэгдэбэ. Энэ хадаа Ливиие хүгжөөхэ табан жэлэй түсэбэй (1976—1980 онууд) түрүүшын жэлдэ баригдаһан табадахи предприяти болоно.

ВЬЕНТЬЯН. Хүн зоной ажаһуудал хангадаг гүрэнэй шэнэ комбинат Лаосой ниислэл хотодо нээгдэбэ.

ГАВАНА

ФИДЕЛЬ КАСТРЫН ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

ТАСС

Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Революционно правительствын премьер-министр Фидель Кастро арадай засагай муниципальна ассамблейн Сантьяго-де Куба хотодо болоһон онсо чаралтай сесси дээрэ оронoй Национальна ассамблейн депутадаар нэгэн дүүгаар һунгагдаа. Энэ ассамблей дээрэ һунгагдаһан бусад 17 депутадтай хамта тэрэ Кубын революциин үлгы болохо Сантьяго-де Куба хотын тусхай муниципалитедтэ ородог 360 мянган хүн зониие гүрэнэй засагай дээдын зургаанда түлөөлхэ байна.

Арадай засагай Национальна ассамблейн депутадаар һунгажа, үндэр этигэл найдабари олгоһонойнь түлөө Ф. Кастро үргэн ниитэ арад зондо гүнзэгы сэдьхэлһээ баяр баясхалан хүргэбэ.

Замдань ямаршье бэрхэшээл түбэгүүдэй тохёолдоо һаань, Кубын арад гэрэлтэ һайхан байдалайнгаа түлөө шууд сэхээр тэмсэхэ гэжэ Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь мэдүүлээ.

Ливанда национально-патриотическа хүсэнүүд ба баруунай тала баримталдаг партинуудай хоорондо болоһон граждан дайн болюулагдабашье, ниислэл хото Бейрудтэ түймэрэй утаан үшөө сэлмээгүй.

ТАСС-ай фотохронико.